

Akceptuje

.....
Minister Rodziny i Polityki Społecznej

**MINISTERSTWO
RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

*Program
„Wspieraj Seniora”
na rok 2021*

Warszawa, styczeń 2021 r.

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	3
I. Podstawa prawna programu	4
II. Cele programu	4
III. Adresaci programu	4
IV. Zakres podmiotowy i przedmiotowy programu	4
V. Finansowanie programu oraz warunki przyznawania gminom środków na realizację programu	6
VI. Zasady podziału środków na realizację programu	7
VII. Zadania podmiotów uczestniczących w realizacji programu.....	7
VIII. Ochrona danych osobowych.....	8
IX. Monitoring programu	8

Wstęp

Program „**Wspieraj Seniora**” na rok 2021 jest odpowiedzią na potrzeby osób w wieku 70 lat i więcej, zwanych dalej „seniorami”, w zakresie ochrony przed zakażeniem Covid-19, w związku z utrzymującym się stanem epidemii na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.¹⁾

Program ma na celu wsparcie finansowe gmin w zakresie realizacji usługi wsparcia na rzecz seniorów, którzy w obowiązującym stanie epidemii zdecydują się na pozostanie w domu. Usługa wsparcia będzie polegała w szczególności na dostarczeniu zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, oraz środki higieny osobistej. Senior może również zgłosić potrzebę udzielenia wsparcia w zakresie np. załatwienia drobnych spraw urzędowych (jeżeli ich zakres nie wymaga wydania upoważnień od seniora lub udostępnienia danych wrażliwych), wyprowadzenia psa, itp. Pomoc dla seniora w ramach ww. programu może być udzielana również w zakresie dostarczania ciepłych posiłków, o ile usługa tego rodzaju nie jest już finansowana z innych źródeł.

Dzięki realizacji programu „Wspieraj Seniora” w roku 2020 świadczone seniorom wsparcie w okresie epidemii koronawirusa oraz działania podejmowane w tym zakresie przez ośrodki pomocy społecznej i wolontariuszy przebiegały sprawniej, a seniorzy uzyskiwali pomoc w czynnościach dnia codziennego. Z uwagi na utrzymujący się w kraju stan epidemii istnieje zasadność kontynuacji ww. programu w 2021 roku poprzez udzielanie wsparcia oraz pomocy seniorom w potrzebie.

¹⁾ Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz. U. poz. 491)

I. Podstawa prawna programu

Program „Wspieraj Seniora” na rok 2021, zwany dalej „programem”, stanowi informację zawierającą wskazówki dotyczące możliwości uzyskania przez gminy wsparcia finansowego w roku 2021, ze środków pochodzących z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 na podstawie art. 65 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568, z późn. zm.) w zakresie realizacji zadania własnego, określonego w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 i 2369), zwanej dalej „ustawą o pomocy społecznej”, tj. podejmowania innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, do których w czasie obowiązywania epidemii zaliczyć należy działania na rzecz ochrony seniorów przed zakażeniem Covid-19.

II. Cele programu

Strategicznym celem programu jest zapewnienie usługi wsparcia seniorom, którzy w obowiązującym stanie epidemii zdecydują się na pozostanie w domu, nie mając możliwości zabezpieczenia sobie artykułów podstawowej potrzeby we własnym zakresie, w tym artykułów spożywczych, oraz środków higieny osobistej.

III. Adresaci programu

Program adresowany jest do:

- 1) seniorów, którzy pozostaną w domu w związku z zagrożeniem zakażenia Covid-19,
- 2) osób poniżej 70. roku życia, którzy pozostaną w domu w związku z zagrożeniem zakażenia Covid-19, w przypadku braku możliwości realizacji we własnym zakresie niezbędnych potrzeb wynikających ze stanu zdrowia oraz sytuacji rodzinnej i społecznej tych osób. Ocena stanu sytuacji i udzielenia wsparcia osobom potrzebującym należy do decyzji ośrodka pomocy społecznej.

IV. Zakres podmiotowy i przedmiotowy programu

1. Program zakłada wsparcie finansowe gmin w zakresie organizacji i realizacji usługi wsparcia, polegającej w szczególności na dostarczeniu zakupów obejmujących artykuły

podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środki higieny osobistej dla seniorów , którzy ze względu na trwający stan epidemii pozostaną w swoim domu.

2. Program będzie realizowany **w terminie od 1 stycznia 2021 r. do 31 marca 2021 r.** z możliwością wydłużenia jego realizacji o kolejne miesiące z uwagi na utrzymujący się stan epidemii na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.
3. Do programu należy zakwalifikować zarówno osoby zgłaszające się przez ogólnopolską infolinię utworzoną w ramach Solidarnościowego Korpusu Wsparcia Seniorów, jak również bezpośrednio do ośrodka pomocy społecznej.
4. Dla osób zgłaszających się bezpośrednio do ośrodka pomocy społecznej należy prowadzić oddzielną ewidencję.
5. Realizacja usługi wsparcia w ramach programu nie przysługuje osobie, która ma przyznane decyzją administracyjną usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze.
6. Gminy, w ramach programu mogą wybrać następujące formy organizacji i realizacji usługi wsparcia, tj. poprzez:
 - zatrudnienie nowych osób do realizacji zadania,
 - przyznanie dodatków dla pracowników ośrodka pomocy społecznej, w postaci dodatków specjalnych, nagród czy premii, zgodnie z przyjętym w danym ośrodku regulaminem wynagradzania,
 - zlecanie usługi wsparcia organizacjom pozarządowym na podstawie art. 25 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057). Zgodnie z art. 15zmm ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 1842, z późn. zm.), w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii organ administracji publicznej może zlecać organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie realizację zadania publicznego w celu przeciwdziałania COVID-19 z pominięciem otwartego konkursu ofert, o którym mowa w dziale II rozdziale 2 tej ustawy,
 - współpracę z wolontariuszami, harcerzami, żołnierzami Wojsk Obrony Terytorialnej, członkami Ochotniczych Straży Pożarnych,
 - zakup usługi wsparcia od podmiotów sektora prywatnego.

7. Usługa wsparcia będzie polegała w szczególności na dostarczeniu zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, oraz środki higieny osobistej. Senior może również zgłosić potrzebę udzielenia wsparcia w zakresie np. załatwienia drobnych spraw urzędowych (jeżeli ich zakres nie wymaga wydania upoważnień od seniora lub udostępnienia danych wrażliwych), wyprowadzenia psa, itp. Pomoc dla seniora w ramach ww. programu może być udzielana również w zakresie dostarczania ciepłych posiłków, o ile usługa tego rodzaju nie jest już finansowana z innych źródeł.
8. Kosztem realizacji zadania jest wydatek, jaki ponosi gmina w związku z organizacją i realizacją usługi wsparcia, która mieści się w zakresie przedmiotowym programu. Do zadań gminy związanych z programem należy w szczególności zorganizowanie, realizacja i koordynacja programu w gminie oraz bieżący monitoring, jak również sprawozdawczość.
9. Mechanizm udzielania pomocy w ramach ww. programu wygląda następująco:
 - Krok 1.** Senior, który zdecyduje się pozostać w domu w związku z utrzymującym się stanem epidemii dzwoni na ogólnopolską infolinię uruchomioną w ramach programu Solidarnościowy Korpus Wsparcia Seniorów - pod numer 22 505 11 11.
 - Krok 2.** Osoba przyjmująca zgłoszenie przekazuje prośbę o pomoc do właściwego, ze względu na miejsce zamieszkania seniora, ośrodka pomocy społecznej w danej gminie.
 - Krok 3.** Pracownik ośrodka pomocy społecznej kontaktuje się telefonicznie z seniorem, podaje datę i godzinę dokonania zgłoszenia przez seniora oraz weryfikuje zgłoszenie i ustala zakres usługi wsparcia. Następnie podaje dane osoby, która przyjdzie do seniora w celu udzielenia pomocy oraz wskazuje datę udzielenia tej pomocy.
 - Krok 4.** Koszty zakupów pokrywa senior.

V. Finansowanie programu oraz warunki przyznawania gminom środków na realizację programu

1. Na program przeznaczają się środki finansowe w wysokości 50 mln zł, pochodzące z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19, utworzonego na podstawie art. 65 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw.
2. Wyплаты ze środków Funduszu Przeciwdziałania Covid-19, są realizowane na podstawie dyspozycji wypłaty składanej do Banku Gospodarstwa Krajowego przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej.

3. Gmina może otrzymać środki z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 na realizację działań przewidzianych w okresie realizacji programu.
4. Gmina gromadzi środki z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 na wydzielonym rachunku dochodów i przeznacza je na wydatki związane z realizacją programu, w ramach planu finansowego tego rachunku.
5. Środki, o których mowa w pkt 1, przekazuje wojewoda, na podstawie złożonego przez gminę wniosku o zasilenie rachunku.
6. Niewykorzystane środki podlegają zwrotowi, niezwłocznie po rozliczeniu wypłat.

VI. Zasady podziału środków na realizację programu

1. Propozycję podziału środków z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 na realizację programu w układzie wojewódzkim opracowuje minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, uwzględniając liczbę seniorów w danym województwie.
2. Wojewodowie dokonują podziału na gminy środków z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 przyznanych przez ministra właściwego spraw zabezpieczenia społecznego, uwzględniając liczbę seniorów w tych gminach.

VII. Zadania podmiotów uczestniczących w realizacji programu

1. Do zadań ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego należy:

- 1) dokonanie podziału na województwa środków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, z przeznaczeniem na realizację programu, uwzględniając liczbę seniorów w danym województwie;
- 2) przekazanie środków wojewodom na wskazane, wydzielone rachunki dochodów, w wysokości wynikającej z podziału, o którym mowa w pkt 1;
- 3) przygotowanie wzoru sprawozdania z realizacji programu;
- 4) monitorowanie realizacji programu za pośrednictwem wojewodów;
- 5) dokonanie analizy sprawozdań wojewodów z realizacji programu w roku 2021 oraz sporządzenie sprawozdania zbiorczego.

2. Do zadań wojewody należy:

- 1) udzielanie informacji gminom i osobom zainteresowanym o zasadach działania programu;
- 2) dokonanie podziału na gminy przyznanych przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego środków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19,

- z przeznaczeniem na realizację programu, uwzględniając liczbę seniorów w tych gminach;
- 3) przekazanie środków gminom na wskazane, wydzielone rachunki dochodów, w wysokości wynikającej z podziału, o którym mowa w pkt 2;
 - 4) przekazanie do ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego sprawozdania wojewody z realizacji programu w roku 2021;
 - 5) kontrola i nadzór nad realizacją zadań realizowanych przez gminy w ramach programu.

3. Do zadań gminy (wójta, burmistrza, prezydenta miasta) należy:

- 1) zorganizowanie, koordynacja oraz realizacja programu w gminie;
- 2) przekazanie wojewodzie sprawozdania gminy z realizacji programu w roku 2021.

VIII. Ochrona danych osobowych

W zakresie przetwarzania danych osobowych udostępnionych drogą elektroniczną administratorem danych osobowych jest Minister Rodziny i Polityki Społecznej, mający siedzibę w Warszawie (00-513) przy ul. Nowogrodzkiej 1/3/5 odpowiadający za zapewnienie funkcjonowania strony www.wspierajseniora.pl.

W zakresie udzielenia świadczenia w formie usługi wsparcia w ramach przedmiotowego programu administratorem danych osobowych jest ośrodek pomocy społecznej - zgodnie z art. 23a ust. 3 pkt 1, art. 17 ust. 2 pkt 4, art. 100 ust. 5 oraz art. 102 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

IX. Monitoring programu

1. Sprawozdanie gminy o sposobie realizacji programu w roku 2021 wójt, burmistrz, prezydent miasta przekazuje do wojewody w terminie do dnia 31 stycznia 2022 r.
2. Wojewoda przekazuje do ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego sprawozdanie wojewody z realizacji programu w roku 2021, według określonego wzoru w terminie do dnia 20 lutego 2022 r.
3. Sporządzenie sprawozdania zbiorczego z realizacji programu w terminie do dnia 17 kwietnia 2022 r. należy do zadań ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.